

Raport de progres

2022

Conținut

Retrospectiva anului 2022	3
Rezultat final 1: Un nivel sporit de promovare și consolidare a jurnalismului de mediu	6
Progresul către rezultatul final 1	6
Rezultat intermediar 1.1: Un interes mai sporit al jurnaliștilor față de subiectele de mediu, precum și materiale mai calitative.....	6
Rezultat intermediar 1.2: Jurnaliștii care lucrează pe probleme de mediu au oportunități sporite de a se conecta, interacționa și accesa resurse calitative	11
Rezultat final 2: Un nivel sporit de sensibilizare și conștientizare a publicului larg privind subiectele de mediu	14
Rezultat intermediar 2.1: Publicul larg interacționează pe baza informațiilor despre protecția mediului și practicile de dezvoltare durabilă.....	14
Rezultat intermediar 2.2: Nivel sporit de susținere a promovării și abordării subiectelor de mediu la nivel legislativ și de instituții	24
Rezultat final 3: Organizație cu un nivel de eficiență, profesionalism și durabilitate sporită, recunoscută pentru calitatea expertizei în domeniul mediului la nivel național	27
Progresul către rezultatul final 3	27
Rezultat intermediar 3.1: AJMTEM are un nivel sporit de competențe și capacități profesionale și organizaționale.....	27
Rezultat intermediar 3.2: AJMTEM este organizație sustenabilă din punct de vedere financiar	29
Rezultat intermediar 3.3: AJMTEM este o organizație care asigură aplicarea principiilor de bună guvernare	30

Retrospectiva anului 2022

Viziunea Asociației Jurnaliștilor de Mediu este de a crea o societate bine informată, responsabilă și implicată activ în protecția eficientă a mediului înconjurător și dezvoltarea durabilă. Întreaga activitate este orientată spre atingerea acestui impact și lucrăm în acest sens multidimensional – pornind de la informare (activitatea fundamentală a AJMTEM), suport presei și comunității, până la activități destinate populației, care s-o responsabilizeze și implice mai activ în protejarea eficientă a mediului.

În anul 2022, ca urmare a activității JMTEM, presa a dedicat un interes deosebit subiectelor de mediu - a sporit volumul și calitatea produselor media. Pentru acest rezultat, echipa noastră a depus eforturi în instruiți și discuții informale a reprezentanților mass-media cu experți în domeniu și miniștri în exercițiu, în consultanță, vizite de presă, în mai multă comunicare directă etc.

Astfel, constatăm cu bucurie că a crescut numărul de rubrici specializate pe subiecte de mediu, a sporit interesul față de surse informaționale de calitate în domeniu, dar și nivelul de implicare a jurnaliștilor în instruiți, colectare de date, cercetare și dezvoltare a materialelor în domeniu.

Tot în anul 2022, AJMTEM a investit în formarea interesului pentru subiectele de mediu a viitorilor jurnaliști - prin lansarea unui curs de jurnalism de mediu la Universitatea de Stat din Moldova și continuarea instruirilor la Școala de Jurnalism din Moldova.

De asemenea, am creat Centrul de consultanță și instruire pentru jurnalism de mediu (o denumire alternativă a Ecomedia holding), care consultă presa în realizarea subiectelor de mediu, accesarea resurselor calitative, o sprijină în interacțiunea cu autoritățile etc.

Am oferit oportunități de instruire, inclusiv de interacțiune cu decidenți și experți la nivel internațional - două tabere, vizită de studiu și trei întâlniri informale, pentru 185 de jurnaliști.

De asemenea, am organizat concursul Premii pentru jurnalism de mediu - eveniment care stimulează interesul și motivația jurnaliștilor să producă materiale pe subiecte de presă calitative.

Astfel, datorită posibilității de conectare, accesului mai mare la informații, surse și experți, datorită instruirilor, consultanței etc. oferite de AJMTEM, jurnaliștii au devenit mai motivați să producă materiale de înaltă calitate pe subiecte de mediu.

La rândul său, publicul informat pe subiecte de mediu și care își aplică noile cunoștințe datorită activității AJMTEM, a ajuns în 2022 la peste 1 397 538 oameni. Creșterea volumului, dar și a calității de materiale jurnalistice pe diverse subiecte de mediu a contribuit la o mai bună informare a cetățenilor, dar și la o conștientizare mai largă a problemelor de mediu și necesității implicării personale a fiecăruia. Astfel, observăm o dinamică în creștere a interesului publicului față de subiectele de mediu, în special, asimilate la evenimentele și întâlnirile dedicate pe care le organizăm în cadrul Asociației, sau la care suntem parteneri.

De asemenea, membri comunitari, reprezentați ai APL-urilor, participanți la evenimente publice și instruiți, precum și urmăritori ai platformelor de informare ale AJMTEM, ne-au demonstrat în acest an că aplică cunoștințele și bunele practici în domeniul mediului, promovând atitudini și comportamente cu un nivel de responsabilitate sporit.

În anul 2022, publicul platformelor de informare ale AJMTEM, a distribuit masiv materiale informative produse de echipa noastră, demonstrând în acest mod că a studiat informația, a adoptat o atitudine și s-a implicat să o transmită și altora.

De asemenea, în acest an am primit dovada sustenabilității evenimentelor noastre. Spre exemplu, comunitățile locale din Vorniceni și Lozova au perpetuat Velo Maratonul organizat de AJMTEM în 2021, iar Municipiul Bălți a organizat Ziua Mediului, utilizând experiența Festivalului Ziua Mediului din Chișinău.

9400 oameni interesați de bune practici de mediu, au participat în 2022 la Evenimentul tradițional Festivalul Ziua Mediului (ajuns la a șaptea ediție). De asemenea, am constatat că marea majoritate a membrilor comunității care participă pentru prima oară la Festivalul Ziua Mediului revin ca participant activ și la următoarele ediții, ceea ce demonstrează că interacțiunea cu publicul le aduce beneficii, că le reușește în acest mod să-l atragă și fidelizeze, respectiv, continuă să interacționeze cu acesta și după eveniment.

Un alt aspect important al activității AJMTEM în anul 2022 a fost implicarea în procesul decizional al cetățenilor, prin informare și invitarea la acțiune. Aceștia devin astfel mai conștienți de situațiile potențiale de risc în domeniul protecției mediului și cer aplicarea principiilor și valorilor europene.

Suntem convinși că prin implicarea activă a tuturor actorilor și instituțiilor, decidenții vor conștientiza importanța de a discuta și aborda subiecte de mediu la nivel comunitar și decizional, pentru a face față necesităților cetățenilor. Cetățenii, la rândul lor, vor deveni mai conștienți de situațiile de ignorare sau încălcare a prevederilor legale în domeniul protecției mediului.

De aceea, un alt instrument pe care îl folosim pentru creșterea conștientizării și responsabilizării sunt campaniile de advocacy, având la activ poziții clare privind dezvoltarea și aplicarea cadrului normativ în protecția mediului, precum și declarații elaborate prin suportul sau contribuția AJMTEM.

AJMTEM este un membru activ al Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic (Grupul de Lucru nr.3 – Mediu, Schimbările climatice și securitatea energetică). De asemenea, Asociația face parte din Consiliul Național al ONG-urilor de Mediu și al Consiliului Național al ONG-urilor din Republica Moldova, ediția a XI-a.

Revenind la retrospectivă, observăm că totuși activitatea AJMTEM care a marcat anul 2022, a fost campania ECOlogic, ECONomic, realizată în parteneriat cu organizații de profil și cu suportul Suediei. Este vorba de o muncă imensă de informare a populației pe subiectul eficienței energetice, pe care am desfășurat-o multidimensional, cu o abordare complexă - articole, postări, spoturi, tutoriale, întâlniri informale a presei cu miniștri și experți, întâlniri comunitare, broșuri tipărite etc. În acest sens am lucrat în baza unei strategii, am colaborat și coordonat campania cu autoritățile statului, APL, organizații de mediu, experți în domeniu, am investit în mesaje puternice, instrumente adaptate publicului, în reclame etc.

Astfel, campania a ajuns la un public țintă foarte divers, cu produs targetat, inclusiv mobilizând tinerii, oamenii simpli, din diverse comunități. Pentru a ajunge la publicul de diferite vârste și, în special, din mediul rural, am publicat o broșură cu un conținut accesibil pe subiectul economisirii energiei, iar cele mai reușite și de impact materiale au ajuns în unica publicație națională tipărită de ecologie – revista „Natura”. În acest fel am contribuit și la menținerea pe piață a singurei publicații naționale în format print de ecologie.

În anul 2022, AJMTEM a depus eforturi semnificative și în consolidarea organizației pe interior. Ne-am sporit capacitatea organizațională prin aplicarea în activitatea noastră a principiilor de bună guvernare - aplicăm documentele strategice și politicile interne, inclusiv din perspective transversale. Datorită creșterii capacităților la nivel de resurse umane stabile și de calitate, precum și condițiilor de lucru necesare pentru activitate, echipa AJMTEM este văzută drept o echipă puternică și sustenabilă, capabilă să dezvolte parteneriate și să ofere servicii pe termen lung. De asemenea, dezvoltarea capacităților echipei AJMTEM a dus la un nivel de calitate și interes sporit în scrierea proiectelor și atragerea de fonduri externe. Pentru

asigurarea unei activități durabile, Asociația își îmbunătățește echiparea tehnică necesară pentru operațiunile zilnice și procesul de stocare securizată a informației.

Cele mai semnificative provocări în implementarea Strategiei și a Raf-ului, au fost condiții de crize interminabile. Inițial, în 2020 și 2021 a fost criza de COVID, care ne-a forțat să ajustăm o serie de mecanisme și proceduri de lucru, dar și ne-a întârziat mai multe procese. Mai mult, în urma acestor crize, au crescut semnificativ și prețurile pe piață, afectând în acest mod capacitatea de a achita salarii competitive și servicii pe măsură, precum și de procurări.

În 2022 a trebuit să facem față situației de război în vecinătate (Ucraina). La debutul acestuia, când subiectele de mediu au pierdut în mod critic din audiență, activitatea AJMTEM a fost practic paralizată. Acest lucru s-a întâmplat și din cauza riscului ca armata rusă să intre pe teritoriul RM.

În contextul dat, echipa a avut nevoie să ia un răgaz pentru regândirea activității și adaptării la noua realitate – am lăsat pe lista de așteptare o bună parte din materialele și activitățile planificate și am început să producem informații care aveau tangență cu războiul (daunele de mediu, riscurile legate de centralele nucleare, buncărele Chișinăului, punctele de colectare a ajutoarelor pentru refugiați etc.). Deși suntem specializați pe mediu, suntem o asociație cu atitudine civică și a trebuit inclusiv să adoptăm o atitudine față de război și să deviem uneori de la acțiuni/subiecte strict legate de mediu.

De asemenea, a fost necesar de a ajusta RAF-ul și de a alinia toate prevederile Strategiei de Dezvoltare.

Lecțiile învățate au fost și ele extrem de prețioase pentru organizație. În 2022, am început monitorizarea și colectarea datelor privind interacțiunea cu presă, autoritățile, publicul. De asemenea a devenit evidentă necesitatea organizării sistematice a întâlnirilor cu presa, inclusiv, de lungă durată (team building-uri, media camp-uri, întâlniri informale etc), pentru „fidelizarea” acesteia în raportul cu subiectele de presă și AJMTEM.

Am obținut în 2022 și dovada despre cât de importante sunt strategiile de comunicare/operare pe timp de criză. În urma activităților cu ONG-urile, APL-uri, oameni din comunitate, am înțeles cât de important este să creăm condiții/oportunități/contexte pentru aplicarea cunoștințelor, să organizăm împreună activități concrete în comunitate, în care să se implice.

Am înțeles, de asemenea, că este important de a analiza și aplica acordarea de creșteri salariale, reieșind din rata medie a inflației. Totodată, am înțeles cât de importante sunt repartizarea corectă și echilibrată a sarcinilor, pentru a evita supra extenuarea și arderea profesională.

Am cules și roadele îmbunătățirii condițiilor de muncă, consolidării cunoștințelor echipei, planificând în continuare perfecționarea în domeniul managementul proiectelor, managementul timpului, organizarea eficientă a procesului de muncă, aprofundarea competențelor profesionale etc.

Crizele prelungite ne-au arătat cât de importantă este diversificarea surselor de venit – astfel, vom folosi noi instrumente pentru Strategia de fundraising, inclusiv prin întâlniri și discuții cu persoane cheie din diferite organizații finanțatoare, prezentarea portofoliului de activități ale Asociației, identificarea de posibilități de cooperare pe termen lung, inițierea unor campanii de crowdfunding.

Am învățat cât de mult valorează echipa, să punem accent pe relația cu membrii Asociației, Consiliului de Administrare, asigurăm respectarea prevederilor statutare și a documentelor strategice.

Rezultat final 1: Un nivel sporit de promovare și consolidare a jurnalismului de mediu

2022 – anul în care presa a dedicat un interes deosebit subiectelor de mediu. Pentru acest rezultat, echipa noastră a depus eforturi în instruirii și discuții informale a reprezentanților mass-media cu experți în domeniu și miniștri în exercițiu, în consultanță, vizite de presă, în mai multă comunicare directă etc. Astfel, a crescut numărul de rubrici specializate pe subiecte de mediu, a sporit interesul față de surse informaționale de calitate în domeniu, dar și nivelul de implicare a jurnaliștilor în instruirii, colectare de date, cercetare și dezvoltare a materialelor în domeniu.

Progresul către rezultatul final 1

Rezultat intermediar 1.1: Un interes mai sporit al jurnaliștilor față de subiectele de mediu, precum și materiale mai calitative

În anul 2022, pe piața mediatică din RM a crescut semnificativ numărul de materiale pe subiecte de mediu, precum și calitatea lor. Acest lucru s-a datorat mai multor factori, inclusiv politici (de ex. Criza energetică, războiul informațional, schimb de miniștri etc), însă un rol important l-a jucat în dinamica dată și AJMTEM.

- Principalul indicator care ne demonstrează creșterea interesului față de subiecte de mediu al presei din RM, este numărul de materiale depuse de jurnaliști și redacții la concursul Premii Pentru Jurnalism de Mediu – 60 articole în anul 2022, față de 38 în anul 2021. Este un progres semnificativ și incontestabil.
- De asemenea, a crescut frecvența consultării AJMTEM de către colegii din presă (3-5 săptămânal), în procesele de lucru asupra materialelor pe subiecte de mediu. De aici putem deduce și interesul sporit față de domeniu, dar și încrederea în AJMTEM ca și sursă pentru producerea cât mai calitativă a materialelor.
- Mai mult, am constatat că Radio Vocea Basarabiei a readus în grilă rubrica pe subiecte de mediu „EcoMonitor”, iar TV8 a pus pe post Emisiunea „Moldova gândește”, care, în mare parte, a abordat în 2022 anume subiecte de mediu. Menționăm că Radio Vocea Basarabiei a invitat sistematic la emisiune reprezentanți ai AJMTEM și ne-a consultat cu privire la invitații potriviți pentru anumite subiecte, iar TV8 a consultat AJMTEM în procesele de realizare a materialelor.
- Încă un succes pe care îl atribuim promovării jurnalismului de mediu de către AJMTEM este crearea unui departament specializat pe subiecte de mediu la Radio Europa Liberă Moldova, în care lucrează două jurnaliste specializate în domeniu, cu experiență de lucru de cel puțin doi ani în cadrul Ecopresa (respectiv, formate de AJMTEM). De asemenea, în cadrul Ecopresa, una dintre jurnaliste a creat o rubrică dedicată comunității de mediu - ”Povești din ECOMunitate”.
- Un alt rezultat important a fost manifestarea unui interes sporit al colegilor din presă față de organizarea de către AJMTEM a întâlnirilor informale cu autoritățile responsabile de gestionarea crizei energetice (cu Miniștrii Mediului, Infrastructurii, Dezvoltării Regionale), precum și cererea lor pentru astfel de întâlniri sistematic, pentru o mai bună înțelegere a domeniului.

În contextul dat, monitorizarea subiectelor de presă realizată de echipa AJMTEM, ne-a arătat că după aceste întâlniri, discursul presei pe subiectul crizei energetice (în special, despre gestionarea lemnului de foc), s-a schimbat semnificativ, inclusiv, a utilizat în materialele sale texte explicative pregătite de AJMTEM. În acest mod, am reușit să evităm generarea unei crize sociale (din insuficiență de informații), care deja începea să se contureze la acea dată.

- De asemenea, în anul 2022 a fost remarcabilă acțiunea de solidarizare a presei, care a semnat o declarație prin care și-au exprimat „profunda îngrijorare” și „au condamnat acțiunea de intimidare” a deputatului PAS, Alexandru Trubca, în adresa a jurnaliștilor de mediu și societății civile, precum și a avocatului poporului pentru drepturile copiilor, după ce aceștia s-au pronunțat împotriva incinerării necontrolate a anvelopelor uzate.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
# materiale de înaltă calitate pe probleme relevante de mediu	0 (based on AJMTEM data)	90	60
# jurnaliștii se implică în cauzele promovate de AJMTEM	0 (based on AJMTEM data)	n/a	13 redacții
# nr de noi departamente pe subiecte de mediu în presă	0	n/a	1

Rezultat Imediat 1.1.1.: Jurnaliștii au un nivel sporit de competențe și cunoștințe în subiecte de mediu

Presa din RM produce mai multe materiale pe subiecte de mediu și mai calitative, datorită:

- instruirilor organizate de AJMTEM, sau cu suportul acesteia
- întâlnirilor informale cu specialiști în domeniu
- consultanței pentru producerea materialelor
- călătoriilor de presă
- inițiativelor, campaniilor AJMTEM

La Concursul Gala Premiilor pentru Jurnalism de Mediu pentru conținut publicat în anul 2022, a fost depus un număr semnificativ mai mare de materiale consistente, bine documentate, tratate multidimensional și mai calitative – 60 materiale, față de 38 în anul precedent.

Deși Ziarul de Gardă a luat și în acest an primele locuri (pe bună dreptate), decalajul, prăpastia față de ceilalți concurenți n-a mai fost atât de evidentă – la concurs au participat materiale pe măsură chiar și să concureze cu aceștia. Este de menționat că o bună parte dintre autorii materialelor au beneficiat în 2022 de serviciile AJMTEM, pentru valorificarea conținutului de mediu (TV8, Newsmaker, ZdG, Moldova 1, Radio Moldova, Agora).

Exemple de instruiri oferite de, sau cu suportul AJMTEM:

- ✓ Cross-border Media Camp, dedicat Obiectivelor de dezvoltare durabilă 2030 – 25 jurnaliști din RM, Ucraina, Belarus, Polonia și Germania/ workshop-uri/vizită de studiu de 5 zile la Berlin/discuții cu experții/Institute for Democracy, Media and Cultural Exchange (Germania) - organizatori/ AJMTEM – coparteneri/august-decembrie 2022.
- ✓ Vizită de studiu la Cantemir și Cahul, cu sesiune de informare pe subiecte de mediu și eficiență energetică/ 20 jurnaliști / AJMTEM – organizator/ cu suportul GEF SGP Moldova și Suediei/septembrie 2022.
- ✓ Tabără media „Eficiența energetică și energia regenerabilă” la Purcari, cu o vizită de presă la Feștelița/ 13 jurnaliști/ AJMTEM – organizator/ cu suportul fundației KAS Moldova (tabăra a fost în ianuarie 2023)

- ✓ Modulul de Jurnalism de Mediu în cadrul Școlii de Jurnalism din Moldova – 14 studenți, 3 zile / proiect ȘJM, cu suportul Suediei.
- ✓ Cursul Jurnalismul de Mediu la USM, Facultatea de Jurnalism – 21 studenți/proiect AJMTEM, cu suportul Suediei (noiembrie – decembrie 2022, martie-mai 2023).
- ✓ Programul de internship (practica de stagiu) de 30 de zile a două studente - din anul III de la Facultatea de Jurnalism al USM și absolventă ȘJM, în cadrul redacției Ecopresa.

- În anul 2022 AJMTEM a reușit să introducă la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova, cursul Jurnalismul de Mediu, la care s-au înscris 21 studenți. Începutul primei sesiuni de studii (de 4 luni) a debutat pe 11 noiembrie, iar orele sunt organizate/predate de AJMTEM, cu suportul Suediei. Menționăm că din cei 21 studenți, 8 s-au înscris la practica de producție la Ecopresa, unde pot să producă materiale de presă pe subiecte de mediu.
- O altă reușită au fost cele trei întâlniri informale a presei (50 jurnaliști în total), cu factori decidenți în domenii ce țin de mediu, pe subiecte de actualitate, organizate în premieră de AJMTEM:

- ✓ 26 august - întâlnire informală cu Iuliana Cantaragiu, Ministra Mediului, pe subiectul gestionării lemnului de foc și a pădurilor
- ✓ 5 septembrie - întâlnire informală cu pe subiectul gestionării crizei energetice cu Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Andrei Spînu.
- ✓ 9 decembrie - întâlnire informală cu Rodica Iordanca-Iordanov, Ministra Mediului, pe subiectul „Provocările din domeniul mediului, gestionarea pădurilor în criza energetică”

La toate aceste întâlniri au participat inclusiv experți independenți în domeniu, astfel încât presa a putut să se informeze multidimensional. Astfel, în urma acestor întâlniri, am putut constata modificări de discurs ale presei pe subiectele întâlnirilor, ba chiar au utilizat în materiale textele pregătite de AJMTEM pentru evenimente, în care explicam esența subiectelor, inclusiv cu abordarea de mediu.

De exemplu, TV8, până la întâlnire plasat mai multe [materiale](#) pe subiectul insuficienței [lemnului](#) de foc, care venea să sporească frica populației și care menționa despre măsuri neînțelese ale Ministerului Mediului. După întâlnire însă, au urmat [materiale](#) care demonstau o înțelegere a situației și veneau să reducă din anxietatea populației, ba chiar au apelat la colegii de la AJMTEM pentru consultanță.

- Un alt produs reprezentativ, care reflectă reușita întâlnirii informale, a fost realizat de Newsmaker - un [material explicativ](#) despre gestionarea lemnului de foc, care a inclus și subiectul biodiversității, după cum a fost abordat la întâlnire.
- Activitatea pe care însă o practicăm constant pentru conținut mediatic mai calitativ, este însă consultanța. Lunar, AJMTEM oferă jurnaliștilor câte 3-5 consultații. În mare parte, le oferim idei de invitați la emisiuni, surse și direcții de informare pe anumite subiecte, explicăm dedesubturile subiectelor etc.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022

Journalists have competence on environmental issues # courses organised	0 (based on AJMTEM data)	15	Informal press meetings with decision makers and specialists, organized by AJMTEM - 3 Trainings for journalists organized by AJMTEM - 4 Courses for students organized by AJMTEM – 2 Internship programs for students – 1

Rezultat Imediat 1.1.2.: Jurnaliștii și agențiile de media au un interes sporit în abordarea subiectelor de mediu

Datorită activității AJMTEM, observăm și în acest an o dinamică pozitivă a interesului presei față de subiectele de mediu. Principalii indicatori au fost:

- numărul de materiale depuse la concursul Premii pentru Jurnalism de Mediu – 60 în anul 2022, față de 38 în 2021
- frecvența apelării colegilor din mass-media la consultanța AJMTEM – 3-5 săptămânal în 2022, față de 2-3 lunar în 2021;
- reluarea și crearea unor emisiuni pe subiecte de mediu (TV8 și Vocea Basarabiei);
- participarea la instruirile și călătoriile de presă (45 jurnaliști), întâlnirile informale a presei cu factori de decizie și experți din domenii ce țin de protecția mediului (50 jurnaliști), tabere media, inclusiv internaționale, organizate de AJMTEM;
- crearea rubricilor dedicate domeniului mediului de către redacții - Europa Liberă, Ecopresa;
- Etc.

Citate din discursurile jurnaliștilor de la Gala premiilor pentru jurnalism de mediu

- ✓ VERONICA GHERBOVEȚCHI, TV8: „Mulțumim că ne susțineți pe noi, care nu avem o experiență precum voi, să facem legătura între subiectele pe care le identificăm și realizarea lor. Jurnaliștii sunt încurajați să scrie despre mediu. Mă bucur că există acest concurs”.
- ✓ ANATOLIE EȘANU, ZdG: „Mulțumim AJMTEM pentru suport și Suediei pentru că validează și recunoaște importanța muncii noastre”
- ✓ FELICIA CREȚU, Cu Sens: „Acest premiu este o încurajare să ne facem munca mai departe, să abordăm mai des subiectele de mediu”.
- ✓ IRINA LENCAUȚAN, TV Nord: „Trei premii luate la un concurs național înseamnă că materialele pe care noi le facem, inclusiv despre mediu, ajung în inimile cititorilor noștri și au fost apreciate de juriu. Acest lucru ne motivează să scriem în continuare, să investigăm acest domeniu și de ce nu, la anul să mai obținem premii.”

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#materiale depuse la concurs	0 (based on AJMTEM data)	-	60
#jurnaliști care au participat la instruirii si tabere media	0 (based on AJMTEM data)		58
#apeluri pentru consultanță	0 (based on AJMTEM data)	-	50

#jurnaliști care au participat la întâlnirile informale	0 (based on AJMTEM data)	50

Provocări în atingerea Rezultatului 1.1:

Cea mai mare provocare a anului 2022, a fost abordarea de către presă a crizei energetice, în special, gestionarea aprovizionării populației cu lemn de foc.

În lunile iulie-august, au devenit tot mai frecvente materiale în presă că lemnul s-a scumpit, că este greu de găsit, că oamenii din unele regiuni fac coadă zile în șir să cumpere lemn etc., etc.

Pe de o parte, orice înseamnă criză, era atrăgător pentru presă, pe de altă parte, jurnaliștii au dat dovadă prin aceste informații că sunt informați insuficient despre domeniul eficienței energetice, mecanismele pe care le-a aplicat statul în gestionarea crizei, motivele, riscurile, soluțiile etc.

Mai mult, deși criza energetică presupunea și un nivel de anxietate socială amplificat, respectiv, o cerere din partea populației a unui volum de lemn de foc peste necesitățile reale, presa, în primă instanță nu era conștientă că prin amplificarea panicii participă indirect la tăierile copacilor în surplus, respectiv, la dăunarea semnificativă a mediului.

Pentru a diminua această tendință, AJMTEM, în parteneriat cu mai multe organizații de mediu și cu suportul Suediei, a creat o campanie informativă ECOlogic, ECONomic. Aceasta presupunea, pe de o parte, crearea conținutului informativ destinat direct populației, pe de altă parte, informarea presei.

Pentru aplicarea acestei soluții, am avut două întâlniri de lucru cu Ministra Mediului și Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în care am aflat detaliat informațiile de care avea nevoie societatea, am discutat despre strategia noastră de comunicare, am stabilit direcțiile de colaborare și cooperare în acest sens etc.

Astfel, în doar câteva zile, pe 26 august și pe 5 septembrie, am organizat două întâlniri informale cu presa și miniștrii, precum și cu experți independenți în domeniu, în care au discutat toate aspectele gestionării crizei energetice, rolul social al presei în gestionarea crizei, impactul de mediu etc. La întâlnirea pe cel mai delicat subiect de la acea dată - gestionarea lemnului – am distribuit presei un text informativ în care am punctat principalele aspecte ale problemei, text utilizat ulterior în materialele redacțiilor. Este de menționat că la întâlniri au participat un număr semnificativ de jurnaliști (în medie, cca 25), inclusiv, de la cele mai reprezentative redacții din Chișinău - ZdG, TV8, Diez, Europa Liberă, Agora, NewsMaker, Replica Media, Moldova Org etc.

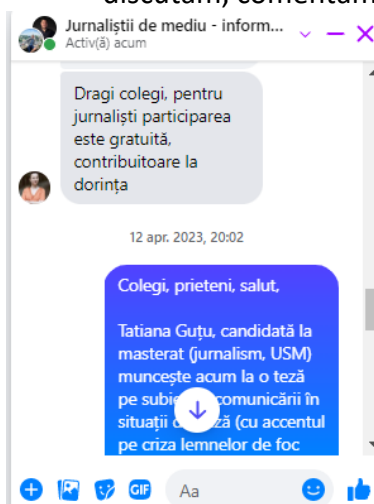
Lecții învățate în parcursul atingerii Rezultatului 1.1:

- Cea mai eficientă modalitate de abordare a colegilor din presă, este comunicarea directă. În acest mod și-au asumat angajamente pentru participarea la întâlnirile, instruirile organizate de noi, am creat noi legături și colaborări.
- Calitatea conținutului informativ, destinat publicului larg, este de asemenea un indicator al calității organizației și principala condiție a poziționării acesteia pe piața mediatică. Astfel, am introdus politica să reducem din cantitate produselor, în favoarea calității.

Rezultat intermediar 1.2: Jurnaliștii care lucrează pe probleme de mediu au oportunități sporite de a se conecta, interacționa și accesa resurse calitative

AJMTEM continuă să acționeze și să se dezvolte ca sursă de sprijin pentru colegi din mass-media în procesele de informare pe subiecte de mediu. În acest demers, în anul 2022, AJMTEM a realizat următoarele:

- Am creat Centrul de consultanță și instruire pentru jurnalism de mediu (o denumire alternativă a Ecomedia holding), care consultă presa în realizarea subiectelor de mediu, dar și accesare a resurselor calitative, sprijin în interacțiunea cu autoritățile etc.;
- A oferit oportunități de instruire, inclusiv posibilitate de interacțiune cu decidenți și experți la nivel internațional - două tabere, vizită de studiu și trei întâlniri informale, pentru 158 de jurnaliști;
- În afară de grupul de comunicare privat pe Facebook, folosit de AJMTEM în 2021, am creat un chat tematic „Jurnaliștii de mediu – informare și consultanță”, pentru comunicarea cu jurnaliștii interesați de mediu, dar și editorii de presă. Aici plasăm invitații, chestionare, discutăm, comentăm subiecte etc.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
canale de comunicare dintre AJMTEM și jurnaliști	-	-	1 chat Facebook specializat Contact telefonic cu jurnaliștii Furnizarea informației solicitate de către jurnaliști din partea AJMTEM pe mail sau alte canale de transmitere a informației

Rezultat Imediat 1.2.1.: Cadru de cooperare al redacțiilor și proiectelor media specializate în eco-jurnalism (Centru de resurse)

- În anul 2022, AJMTEM a avansat în procesul de creare a unui cadru de cooperare cu presa, prin crearea unui Centru de consultanță și instruire pentru jurnalism de mediu. Aceasta este o denumire alternativă a Ecomedia holding – modificarea titlului fiind dictată, în primul rând, de asocierea în RM

a cuvântului „holding” cu un partid politic compromis. Mai mult, „Centrul de consultanță” are o denumire care „anunță” disponibilitatea AJMTEM să susțină colegii din presă în producerea subiectelor de mediu.

În 2022, deja au fost produse cu suportul Centrului importante activități de presă, precum:

- ✓ Materialul multimedia [„Turismul pe Nistru-încotro”](#), pe subiectul impactului schimbărilor climatice – jurnalist independent, Alexandru Statnii căruia i-am oferit inclusiv consultanță, sprijin financiar și platformă de publicare (Ecopresa);
- ✓ Emisiunea [„Răspunde sau glumește”](#), pe subiecte de mediu, bazată pe interviuri – colaboratoare, Carolina Buimestru, căreia i-am oferit subiecte, consultanță, suport financiar, platformă de publicare (Ecopresa, în colaborare cu EcoFM);
- ✓ Reportaj video [„Cine ne taie pădurile”](#) - am oferit consultanță echipei de realizare - surse și modalități de abordare din perspectiva protecției mediului;
- ✓ Proiecte de informare privind managementul deșeurilor de anvelope și a uleiurilor uzate - Gazeta de Chișinău, MediaTV Cimișlia (radio), cărora le-am oferit ghidare, consultanță (surse, experți, modalități de abordare, mentorat);
- ✓ Material multimedia, [„Casa soarelui”](#), exemplu de casă cu factura ”0” - redacția ”Cu Sens”, căreia i-am oferit surse și platformă de promovare (pagina ECOlogic, ECONomic)
- ✓ Material multimedia [„Panouri solare în apartament și casă”](#) - redacția ”NewsMaker”, căreia i-am oferit surse și platformă de promovare (pagina ECOlogic, ECONomic)
- ✓ Investigația multimedia [„Păduri inexistente”](#) - redacția Ziarul de Gardă, material care câștigat locul I la Concursul Premii pentru jurnalism de mediu, căreia i-am oferit consultanță în procesul de documentare.
- ✓ Cca 30% din conținutul revistei Natura – singura publicație națională de ecologie în format tipărit (peste 50 000 exemplare anual) – suport financiar, consultanță (în procesul de documentare, modalități de abordare etc).

Dincolo de funcția de consultanță și instruire, Centrul de consultanță, a avut în anul 2022 funcția să inițieze procese de consolidare și solidaritate. Astfel, 13 redacții și organizații media, alături de 14 organizații ale societății civile din domeniul mediului și drepturilor omului, au răspuns apelului de solidarizare pe cazul [agresiunii admise de deputatul din Parlamentul Republicii Moldova](#), Alexandru Trubca, în adresa jurnaliștilor de mediu, membrilor societății civile și avocatului poporului (februarie 2022).

- De asemenea, AJMTEM a creat pe Facebook un chat „Jurnaliștii de mediu – informare și consultanță”, cu 34 membri, inclusiv decidenți din redacții importante precum Ziarul de Gardă, Europa Liberă, TV8 etc. În chat, plasăm invitații la evenimente, instruiri, plasăm anunțuri cu oportunități pentru jurnaliști. Este o platformă foarte comodă și utilă de comunicare centralizată, în care avem posibilitatea inclusiv să discutăm, să răspundem la întrebări, să propunem subiecte, să comentăm diverse situații legate de mediu etc.
- La sfârșitul lunii noiembrie 2022, Asociația Obștească „Media-Grup Meridian”, care este responsabilă pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Eco FM”, a câștigat, prin concurs, frecvența radio de 95,7 MHz din capitală. Acest mare succes (prima frecvență pentru presă de mediu), s-a datorat inițiativei AJMTEM, care cu sprijinul a 35 de organizații ale societății civile din Republica Moldova, a transmis un Demers către Consiliul Audiovizualului care solicita atribuirea frecvenței radio în raza Municipiului Chișinău. Menționăm că postul de radio EcoFM, este singurul post specializat din R. Moldova care abordează problemele din domeniul mediului.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#proiecte comune cu și între instituțiile/jurnaliști media pe subiecte de mediu	0 (based on AJMTEM data)	-	9
Ecomedia Holding members have meetings and activities	0 (based on AJMTEM data)	-	Centrul de consultanță și instruire pentru jurnalism de mediu creat

Rezultat Imediat 1.2.2.: Jurnaliștii și agențiile de media au acces sporit la resurse de informație calitativă și veridică privind subiectele de mediu

Presa din RM apelează tot mai mult la consultanța AJMTEM, iar AJMTEM oferă informații calitative, beneficiind de mentoratul specialiștilor în domeniu

Datorită intensificării comunicării cu jurnaliștii, în anul 2022 (prin intermediul chatului, întâlnirilor informale, la tabere și instruiți, dar și a produselor calitative ale AJMTEM), am reușit să ne sporim semnificativ reputația pe piața mediatică.

- Mai mult, echipa AJMTEM, a beneficiat la rândul său de consultanță și instruiți de la experți din diverse domenii ce țin de protecția mediului (în special, în eficiență energetică și biodiversitate), în acest mod sporind calitatea consultanței pentru jurnaliști.

În acest mod, putem spune că Centrul de consultanță și instruire al AJMTEM a devenit o bază solidă pentru pregătirea conținutului de mediu în RM.

Săptămânal, AJMTEM oferă presei câte 3-5 consultații.

- Un alt succes important al anului 2022 a fost crearea Bazei de date a experților de mediu, pe pagina web www.ajmte.md. Este vorba de o listă de 50 de experți, împărțiți pe 11 domenii, cu datele de contact și o scurtă descriere a competențelor. Este o sursă extrem de utilă pentru jurnaliști (dar și alte tipuri de utilizatori), pentru a identifica rapid sursele de informare. Mai mult, este un instrument foarte util pentru echipa AJMTEM, în procesul de consultanță. Menționăm că pagina www.ajmte.md este încă în proces de creare, iar rubrica bazei de date „Comunitatea de mediu” este actualizată sistematic.
- De asemenea, este de notat faptul AJMTEM, deseori îndeplinește rolul de alternativă a surselor de informare ale instituțiilor de stat, greu de accesat (acestea încă se întâmplă să solicite cereri oficiale de informații, la care răspund câte 15 – 30 de zile) - pentru a obține informații pe anumite subiecte de mediu, presa apelează la expertiza AJMTEM.

*Pentru a oferi consultanță colegilor din media, AJMTEM desfășoară monitorizarea inițiativelor și deciziilor de mediu, participă la ședințe și întâlniri cu autoritățile, participă în grupuri de lucru etc.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022

#surse și resurse în domeniul de mediu pentru jurnaliștii și agențiile de media dezvoltate de AJMTEM	0 (based on AJMTEM data)	Baza de date cu 100 experți	50 experți/11 domenii

Provocări în atingerea Rezultatului 1.2:

- Cea mai mare provocare pe partea de documentare de către jurnaliști, în acest an, a fost interesul de scurtă durată față de anumite subiecte. Deși o bună parte dintre acestea au avut nevoie de o înțelegere aprofundată, de monitorizare, reflectare sistematică (în special, eficiența energetică, gestionarea lemnului etc), focusul jurnaliștilor s-a mutat dinamic de la o temă la alta, în jurul subiectelor "fierbinți".

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 1.2:

- AJMTEM a identificat necesitatea organizării sistematice a întâlnirilor cu presa, inclusiv, de lungă durată (team building-uri, media camp-uri, întâlniri informale etc), pentru „fidelizarea” acesteia a în raportul cu subiectele de presă și AJMTEM.

Rezultat final 2: Un nivel sporit de sensibilizare și conștientizare a publicului larg privind subiectele de mediu

Progresul către rezultatul final 2

Rezultat intermediar 2.1: Publicul larg interacționează pe baza informațiilor despre protecția mediului și practicile de dezvoltare durabilă

Membri comunitari, precum și reprezentanți ai APL-urilor, participanți la evenimente publice și instruiți, precum și urmăritori ai platformelor de informare ale AJMTEM, însușesc cunoștințele și bunele practici în domeniul mediului, demonstrând atitudini și comportamente cu un nivel de responsabilitate sporit.

Deși munca de bază a AJMTEM în anul 2022 a fost orientată spre informare și instruiți, despre care este dificil să aduni o statistică a impactului, am fost plăcut surprinși de mai multe evenimente și acțiuni (măsurabile) ale publicului, care au rezultat sau s-au inspirat din activitatea noastră. Spre exemplu:

- ✓ Comunitățile locale din Vorniceni și Lozova au perpetuat în 2022 Velo Maratonul organizat de AJMTEM în 2021 și s-au implicat activ în promovarea mesajelor ce țin de protecția mediului și un mod sănătos de viață;
- ✓ Un festival din domeniul Agriculturii și culturii, "Au Gust" a introdus componenta ecologică și a preluat experiența Zilei Mediului;
- ✓ Municipiul Bălți a organizat Ziua Mediului și a utilizat experiența Festivalului Ziua Mediului din Chișinău;
- ✓ Publicul platformelor de informare ale AJMTEM a distribuit masiv materiale informative produse de echipa noastră, demonstrând în acest mod că au studiat informația, au adoptat o atitudine și și-au luat angajamentul să o transmită și altora;
- ✓ Marea majoritate a membrilor comunității care participă pentru prima oară la Festivalul Ziua Mediului, devine un participant activ și la următoarele ediții, ceea ce demonstrează că interacțiunea cu publicul le aduce beneficii, că le reușește în acest mod să-l atragă și fidelizeze, respectiv, continuă să interacționeze cu acesta și după eveniment.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
Atitudini și comportamente mai responsabile privind protecția mediului	0	n/a	➤ Membrii comunitari promovează cunoștințele acumulate de la AJMTEM în protecția mediului. ➤ Participanții la evenimentele AJMTEM au o atitudine mai responsabilă față de protecția mediului prin menținerea curățeniei.

Rezultat Imediat 2.1.1.: Publicul larg informat și conștient în privința subiectelor de mediu

Numărul de persoane informate pe subiecte de mediu și care își aplică noile cunoștințe, a sporit pe parcursul anului 2022 datorită activităților de informare organizate de AJMTEM. Acesta reprezintă peste 1 397 538 oameni.

Pe parcursul anului, publicul larg a fost informat pe subiecte de mediu de AJMTEM utilizând următoarele modalități:

- ✓ Campanii de informare a publicului larg (informare pe social media, întâlniri cu tineri în instituții de învățământ, cadouri informative)
- ✓ Motivare prin povestirea istoriilor umane din comunitatea de mediu "Povești din ECOMunitate"
- ✓ Întâlniri informative și instruirii pentru tineri din instituții de învățământ
- ✓ Ziua Mediului - dialog direct cu reprezentanți ai comunității de mediu, pe diverse subiecte
- ✓ Activitatea Ecopresa (conținut de presă)
- ✓ Participarea la evenimente de mediu organizate de colegi din comunitate
- ✓ Parteneriate în cadrul acțiunilor de mediu organizate de colegi din comunitate

CAMPANII

- La începutul anului 2022, AJMTEM a lansat o campanie de informare cu privire la hrana protecției păsărilor pe timp de iarnă. Este vorba de o acțiune de distribuire a 500 chituri de hrănitori pentru păsări (pentru a fi asamblate de către beneficiari), cu instrucțiuni despre hrănirea corectă a păsărilor, pentru publicul AJMTEM/Ecopresa, în special, instituțiile de învățământ. Acestea au fost produse de partenerii EduJoc, iar instrucția a fost scrisă de partenerii din Societatea Pentru Protecția Păsărilor și Naturii.

Interesul publicului a fost pe măsură - cererea a depășit oferta, iar în acest mod am reușit să atragem atenția publicului asupra problemei hranei păsărilor în perioadele cu ger. Este de notat că instrucțiunea conținea informații prețioase, foarte puțin cunoscute publicului larg. Însotind cadoul, cu un design atrăgător și scris pe înțelesul tuturor, și-a asigurat garanția să fie citit de mii de beneficiari (având în vedere că 312 hrănitori au ajuns în 48 școli/grădinițe din RM, putem subînțelege că fiecare instrucțiune a revenit cel puțin unei clase/grupe).

Dacă ar fi să calculăm un număr minim (3 copii atenți per hrănitore), putem considera că cel puțin 1500 copii din RM au fost informați și implicați în activități cu privire la hrana păsărilor pe timp de iarnă.

Mai mult, postarea care anunța disponibilitatea de a dăruia chiturile de hrănitore a fost însoțită și de un [reportaj](#) Ecopresa, care explica în ce constă problema păsărilor iarna, cum se hrănesc păsările, ce greșeli le facem extrem de frecvent când le hrănim, cum se assemblează chiturile etc. Materialul a avut 1340 vizualizări și 131 reacții, distribuiri, comentarii.

- O altă campanie realizată în anul 2022 a fost "Povești din ECOMunitate". Este vorba de patru materiale video, plasate pe Ecopresa, care și-au propus să spună publicului cât de interesantă poate fi viața, având o pasiune/activitate legată de protecția mediului - este o campanie care vine cu istorii umane din comunitatea de mediu, care vrea să inspire și să descopere cu ajutorul protagonistului domeniile pe care le practică.

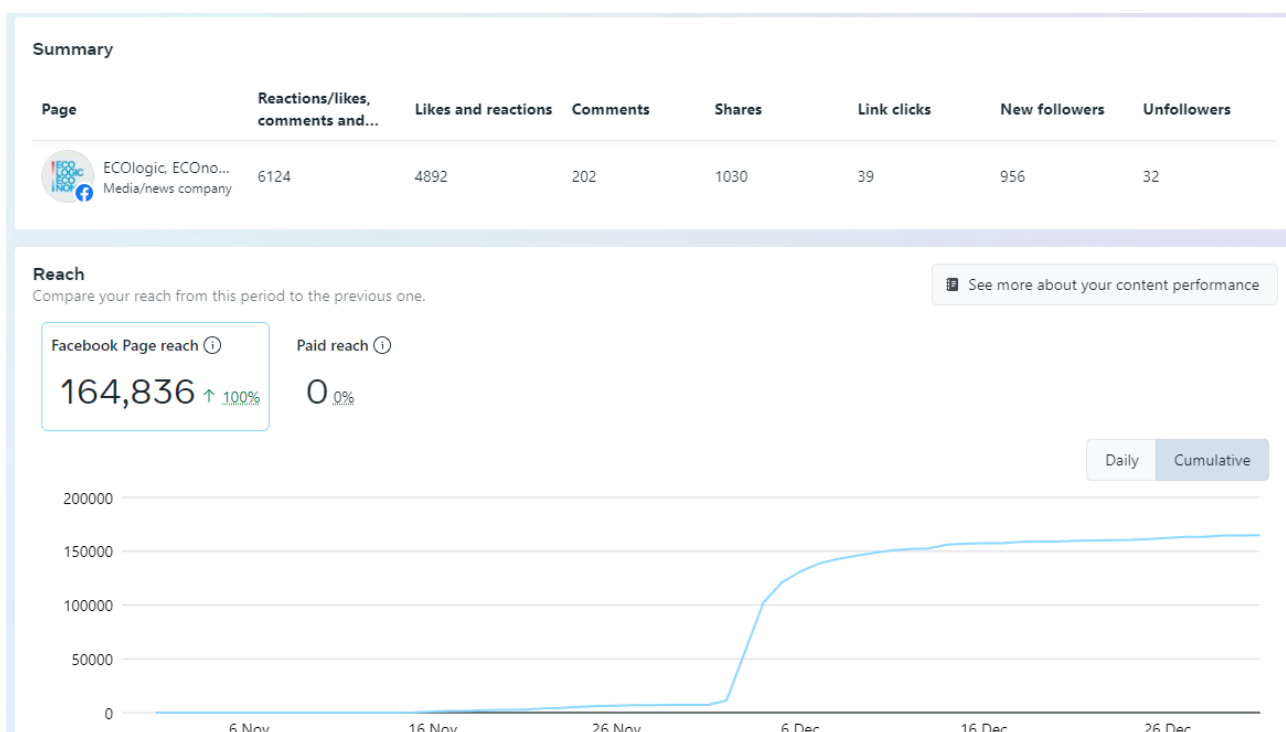
Materialele au adunat un indicator de succes, peste așteptări - un impact de 192 120, 600 reacții, peste 125 distribuiri.

- Tot în anul 2022, în contextul crizei energetice, AJMTEM a organizat o campanie de informare pe subiectul eficienței energetice, ECOlogic, ECONomic. În mare parte, campania a fost destinată publicului larg. În acest sens, AJMTEM a lansat pe 1 noiembrie, pe Facebook, pagina ECOlogic, ECONomic – o platformă de informare a publicului, a organizat întâlniri comunitare, și vizite la domiciliu.

Conținutul de pe pagina ECOlogic, ECONomic (materiale de presă proprii și distribuiri, cartioane informative, tutoriale video, spoturi), a reușit în doar două luni să adune un impact de cca 150 000 oameni, cu peste 6000 de reacții/aprecieri, comentarii și distribuiri, precum și peste 1000 urmăritori.

Este de notat că materialele plasate pe ECologic ECONomic au avut în doar două luni **1030** distribuiri – ceea ce demonstrează o luare de atitudine pozitivă și activă a cel puțin 1030 oameni (care au studiat articolul și din proprie inițiativă au transmis informația mai departe). O dovadă că mesajul a fost înțeles și aplicat sunt comentariile de susținere și exemplele cum fiecare economisește acasă.

le publicitate: AJMTEM (23847599955590001) ▼ 1 ian. 2022 – 31 dec. 2022 ▼

Rezumat

Pagină	Reacții/apreci...	Aprecie ri și...	Comen tarii	Distrib uiri	Clicuri pe link	Urmări tori...	Nu mai...
ECologic, ECONomic Companie de media/...	6124	4892	202	1030	39	956	32

DISCUȚII/INSTRUIRI TEMATICE

- În cadrul campaniei ECologic, ECONomic, au avut loc și 9 întâlniri la instituții de învățământ și centre de tineret, în care 284 de tineri și elevi au discutat cu specialiștii de la AEER și Renașterea Rurală pe subiectul eficienței energetice a locuințelor.
- De asemenea, AJMTEM a organizat pentru tineri alte trei întâlniri tematice cu specialiști în domeniu, pe diverse subiecte de mediu (calitatea apelor, aerului, turism etc.), în afara

campaniei – la [Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale](#) (peste 40 tineri), la Liceul Nicolae Iorga din Chișinău (peste 200 elevi) și, în colaborare cu US Service Forest, cu 15 studenți de la [Colegiul de Ecologie](#) și [Scoala profesională or.Orhei](#) - cu peste 255 de tineri.

Astfel, putem calcula că în anul 2022, datorită întâlnirilor organizate de AJMTEM, au fost informați direct pe mai multe subiecte de mediu peste 539 tineri.

FESTIVALUL ZIUA MEDIULUI

La Ziua Mediului, cel mai mare eveniment al anului în domeniul mediului, festival destinat informării publicului într-un cadru informal, în care acesta discută pe subiecte de mediu direct cu reprezentanții comunității de mediu – au participat în anul 2022 peste 9400 oameni. #46 organizații și structuri (grupuri) din comunitatea de mediu, business etc. au participat la organizarea Zilei Mediului și au comunicat cu publicul larg. **#66 de expozanți și #24 ateliere** au organizat membrii comunității în cadrul evenimentului Ziua Mediului 2022 și au împărtășit propriile succese/ și-au promovat produsele, serviciile etc.

Membri ai comunității care participă anual la Ziua Mediului (expoziții cu discuții), alături de AJMTEM:

- ✓ UNDP (proiectele ce țin de protecția mediului) – de 6 ani
- ✓ OMS (proiecte ce țin de calitatea aerului) – 5 ani
- ✓ Ministerul Mediului – 6 ani
- ✓ Plantăm fapte bune – 6 ani
- ✓ Grădina Botanică - 5 ani
- ✓ Institutul Zoologic – 5 ani
- ✓ Agenția de Mediu (prelevarea calității apei) - 5 ani
- ✓ Societatea pentru Protecția Păsărilor și Naturii – 5 ani
- ✓ MOLDREC (colectarea tehnicii uzate) – 5 ani
- ✓ AEER – 4 ani
- ✓ Renașterea Rurală (eficiența energetică) - 4 ani
- ✓ LiMon – 4 ani
- ✓ Ecovisio – 4 ani
- ✓ Arboretum - de 2 ani
- ✓ Ecolocal – 2 ani
- ✓ Medicamente Expirate – 2 ani
- ✓ Societatea Umană – ultimii 2 ani și mulți alții.

Este de notat că acest eveniment adună un public extrem de divers - adulți, tineri, copii, persoane în etate, persoane cu nevoi speciale, minorități etnice, sexuale (reprezentanți ai GenderDOC-M inclusiv și-au îndemnat comunitatea să participe la eveniment) etc.

Pentru a implica cât mai mulți participanți și parteneri din alte ONG-uri de mediu și a acoperi cât mai multe subiecte și domenii, au fost organizate cinci evenimente satelit, pe durata lunii iunie.

- ✓ În colaborare cu Ecovillage și Clubul Montan din Republica Moldova - o drumeție pe traseul Râșcova - Butuceni, pe parcurs am putut urmări păsări din fauna sălbatică și flora spontană. Ghizii drumeției, Valeriu Istrati și Andrei Hohlov, au povestit despre importanța traseelor turistice, turism etc.

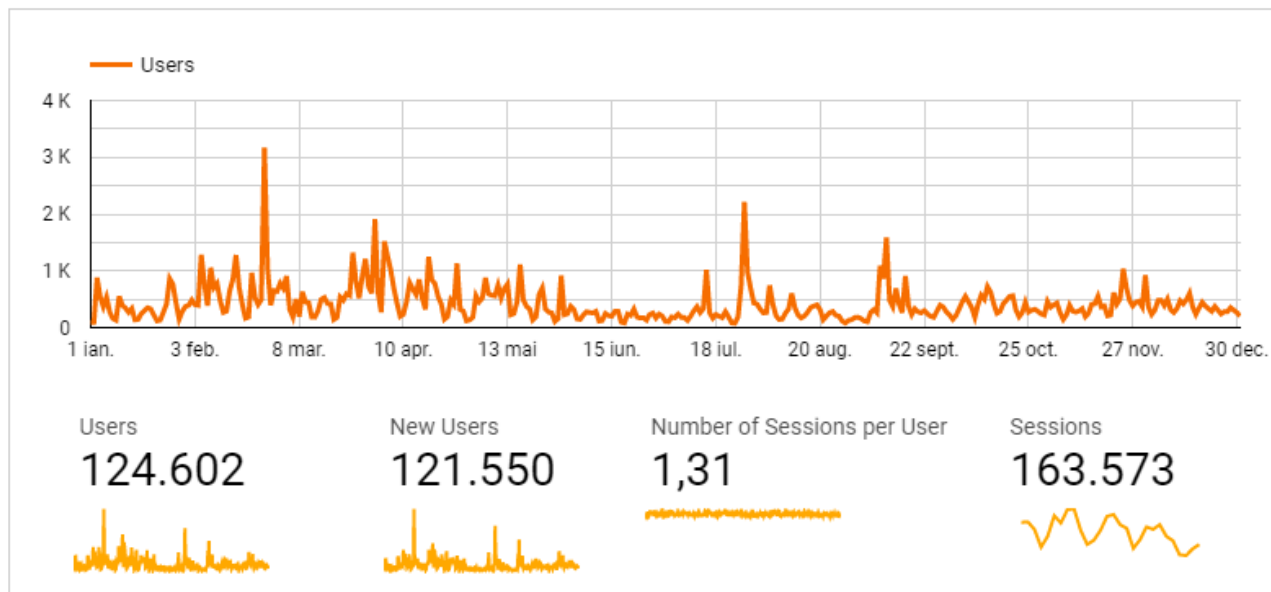
- ✓ Drumeția la Vadul Rașcov și Vizită ghidată la Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Drumeția a adunat peste 70 de persoane și a avut loc cu sprijinul UNDP, în contextul lansării „Ghidului Ecoturistic de-a lungul celor două maluri ale Nistrului de la Hrușca la Cioburci”, realizat de Parcurile Viitorului, Dniester River Keepers - Eco-TIRAS și Putnik (Tiraspol).
- ✓ Vizita ghidată la Serviciul Hidrometeorologic de Stat - peste 200 persoane au avut oportunitatea să afle cum se fac prognozele meteo, metode, echipamente, tehnică modernă. În cadrul excursiei, au fost expuse pentru prima oară publicului larg registre și evidențe vechi ale SHS, datând din secolul al XIX-lea.
- ✓ În săptămâna 5 am încheiat Ziua Mediului 2022, cu un [concert de binefacere](#), pe 28 iunie, pentru pepiniera Familiei Grițcan, cu 10 000 stejari (pe care o dezvoltă împreună cu copiii grădiniței lor). Această acțiune a fost o modalitate de a informa publicul despre creșterea puieților, împăduriri, despre activități potrivite pentru copii, o modalitate de a inspira, dar și o ocazie în care publicul să poată contribui personal pentru mediu. Astfel, la concert au participat 100 oameni, care au contribuit în total cu 7 000 lei.

- De asemenea, în cadrul Festivalului Ziua Mediului am lansat o acțiune de sprijin pentru colegi de comunitate din Ucraina - organizația Eko Misto din Chernihiv (Ucraina) -, aflați în dificultate și într-un program sporit de lucru în contextul războiului. În acest sens, am stabilit o colaborare cu Albina Colesnicenko, una dintre managerii organizației, care este și graficiană și am comercializat la Chișinău merch (torbe, tricouri) cu ilustrațiile artistei. Jumătate din banii colectați - 20 000 lei - au fost direcționați către EcoMisto.
- O altă acțiune de susținere a Ucrainei a fost organizarea la Eveniment, cu sprijinul Uniunii Europene, a trupei SunSay din Ucraina, bine-cunoscută pentru piesele profunde despre pace, conectare cu natura și cu sinele. Toți banii câștigați - 8000 euro - formația i-a dăruit spitalului din Lviv, pentru copiii răniți în război. În acest mod, putem spune, publicul festivalului, în mod indirect a participat și într-o cauză civică

ECOPRESA

- În anul 2022, **site-ul** ecopresa.md, față de anul 2021 și-a crescut audiența până la 124 602 cititori unici (cca 10 383 utilizatori pe lună). Astfel, în comparație cu anul 2021, ecopresa.md a înregistrat o creștere cu peste 20 la sută a numărului de cititori unici și utilizatori lunari care au citit informațiile de pe site.

Your audience at a glance

Audiența site-ului www.ecopresa.md în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2022

- Pagina Ecopresa pe Fb, a înregistrat în anul 2022 o creștere exponențială a impactului - peste 1 mln de utilizatori care au citit postările. Față de 400 000 cititori în 2021, acest număr înseamnă o creștere de 271%.

IMPACT Ecopresa 2021

IMPACT Ecopresa 2022

Numărul de distribuiri ale materialelor Ecopresa, care reprezintă un indicator al luării de atitudine a publicului său, în anul 2022 a fost de 10 197.

publicitate: AJMTEM (23847599955590001) ▼							1 ian. 2022 – 31 dec. 2022 ▼
Rezumat							Obiective
Pagină	Reacții/ apreci...	Aprecie ri și...	Comen tarii	Distrib uiri	Clicuri pe link	Urmări tori...	Nu mai...
Ecopresa Site web media/de știri	62478	48577	3704	10197	30972	3702	295

COLABORĂRI/PARTENERIATE

În anul 2022, AJMTEM a acceptat să fie parteneră în diverse acțiuni de mediu – campanii, festivaluri, plantări etc. În mare parte, sprijinul nostru a fost să informăm publicul cu privire la problemele de mediu anunțate de organizatori și să-i încurajăm să participe.

Este vorba de următoarele parteneriate:

- Campania de salubritate CleanUpDay, organizată pe 2-17 septembrie de [EU4Environment Moldova](#), [Centrul Național de Mediu](#) și [Asociația Jurnaliștilor de Mediu](#), cu sprijinul Suediei – suport în organizarea evenimentului, promovare și informarea publicului pe subiectul salubrității, reportaj post eveniment.

La Clean Up Day 2022 au participat peste 1000 voluntari, s-au colectat peste 4000 saci de gunoi din 60 localități și sub-bazinele Nistru, Prut, Răut, Bâc, Larga, Ialpuș, Ichel, Botna, Naslavcea, Vasilcău etc.

- [Festivalul Au Gust](#), de pe 16 august 2022, în Durlești, dedicat agriculturii, cu componentă ecologică - suport în organizarea evenimentului, participare cu expoziție și vânzare de merch, discuții cu beneficiarii, [reportaj](#) post eveniment. La eveniment au participat minim 1000 de oameni.
- Târgul anual al Ecovisio, "Iarmareco" din [23 octombrie](#) și [11 decembrie](#) - suport în organizarea evenimentului, participare cu expoziție și vânzare de merch, discuții cu beneficiarii pe subiectul deșeurilor și compostării, reportaj, [postare](#) post eveniment. La ambele evenimente au participat în total minim 4000 oameni.
- Plantăm fapte bune, de pe 12 martie, 3 și 10 decembrie, acțiune de plantare a copacilor – suport în promovarea evenimentului, informare pe subiectul plantărilor, participare, [reportaj](#). La plantări au participat minim 400 oameni.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#tineri informați de specialiști	n/a	n/a	539
#public informat pe Ecopresa (site și social media)	5000	216 000	1 209 936
#public informat pe ECOlogic, ECONomic	n/a	n/a	164 836
##persoane (public larg) implicate în activitățile AJMTEM (Ziua Mediului)	2000	8000	9400

#copii informați prin intermediul hrănitorilor kit	n/a	n/a	1500
#Participanți la acțiunea de caritate	n/a	n/a	100
#distribuiți ale materialelor Ecopresa și ECOlogic, ECONomic	n/a	n/a	11 227

Rezultat Imediat 2.1.2.: Cetățenii se implică prin abordarea subiectelor de mediu la nivel local și replică experiența de organizare a evenimentelor interactive și educaționale ecologice

Nivelul de conștientizare a subiectelor de mediu la nivel local sporește datorită implicării membrilor comunitari și partenerilor în organizarea evenimentelor ecologice.

Anul 2022, pentru AJMTEM a fost unul care ne-a dovedit că evenimentele pe care le organizăm sunt valoroase și necesare - festivalul Ziua Mediului a servit drept model pentru alte două evenimente, iar un velo maraton organizat de noi în 2021, a fost perpetuat în 2022 de două localități:

➤ **Ziua Mediului la Bălți**

Cu ocazia Zilei Mondiale a Mediului, primăria municipiului Bălți, a organizat o săptămână dedicată Zilei Mediului (31.05.2022 – 05.06.2022), aprobată prin dispoziția primarului (nr. 160 din 30.05.2022) - eveniment orientat spre motivarea bălțenilor să protejeze mediului înconjurător și spre „o comunitate mai curată”.

Pentru organizarea evenimentului din Bălți, AJMTEM a primit din partea Asociației ”Caroma Nord”, (parteneri ai festivalului), solicitarea de consultanță, având în vedere experiența sa de organizare a Festivalului Ziua Mediului la Chișinău. Astfel, pentru buna desfășurare a Zilei Mediului la Bălți, le-am oferit conceptul festivalului de la Chișinău, le-am împărtășit bunele practici etc.

➤ **Festivalul Au Gust**

La 16 august, **în scuarul Casei de Cultură din Durlești**, a avut loc Festivalul AuGust, dedicat agriculturii și culturii, care a introdus în ediția dată componenta ecologică - au invitat ”producători, artizani, asociații și actori implicați civic, care promovează modul de viață sănătos și ecologia”, dar și asociații de mediu precum Eco Digital (pe subiectul deșeurilor), Alianța Biciclete Chișinău și Asociația Jurnaliștilor de Mediu.

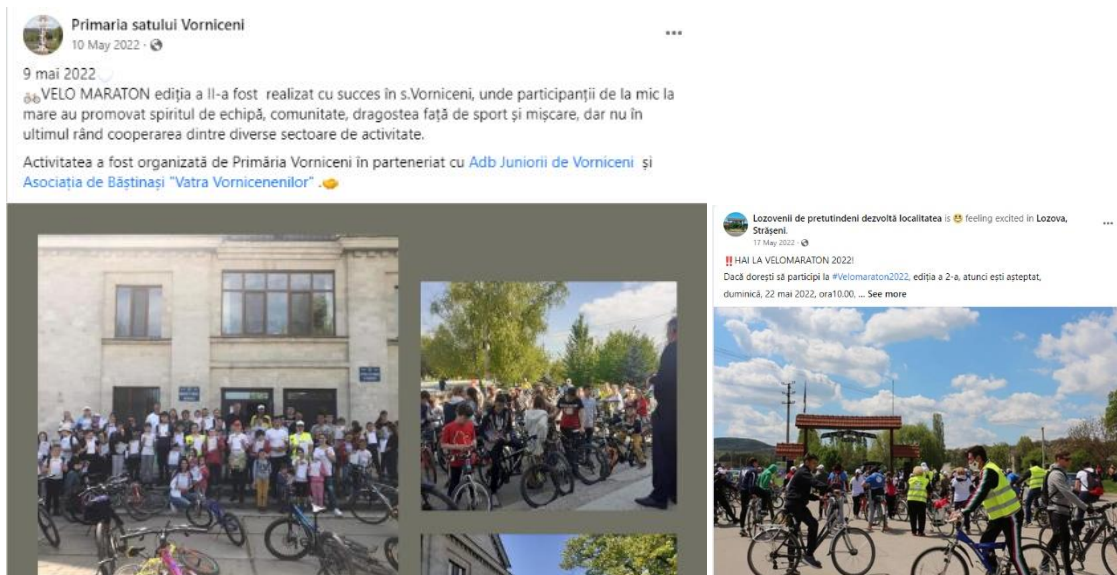
Deși erau la a cincea ediție, în acest an echipa Au Gust a decis să schimbe formatul, să urmeze experiența festivalului Ziua Mediului, inclusiv, să introducă pentru prima oară componenta ecologică. În acest sens, au cerut sprijinul echipei AJMTEM. În procesul de organizare a festivalului le-am împărtășit experiența noastră, i-am ghidat, am intervenit în procesele de promovare etc.

➤ **Velo Maratonul „EcoEnergy”**

În mai, 2022, a avut loc Velo Maratonului „EcoEnergy” în Lozova și Vorniceni, două acțiuni pe biciclete care promovează modul sănătos de viață și transportul non poluant. Este vorba de un eveniment conceput de AJMTEM în anul 2021 și organizat atunci în localitățile Strășeni, Lozova, Vorniceni, cu ocazia Zilelor Europei și a Energiei, care s-a bucurat de un mare succes.

Mai mult, în același an, pe [4 septembrie](#) (a treia ediție), Lozova a repetat evenimentul cu ocazia Zilelor Energiei și a Băstinașilor.

Astfel, în anul 2022, în comuna Lozova și Vorniceni, au participat în total la velo maraton 210 oameni din cele mai diverse categorii de vârstă - de la 4, la 68 ani.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#evenimente inspirate de Ziua Mediului	0	n/a	2
#evenimente perpetuate	0	n/a	3

Provocări în atingerea Rezultatului 2.1:

- Cea mai mare provocare a noastră a fost să avem în mare parte activități de natură să nu furnizeze un tablou incomplet al impactului nostru. Un număr semnificativ de like-uri, comentarii, participarea activă a publicului la întâlniri informative, nu oferă nicio garanție că vor adopta noi comportamente după însușirea informației. Totuși, informarea este un actor cheie în procesele de schimbare a atitudinilor, chiar dacă este imposibil de măsurat cantitativ și vom continua să investim în continuare pe această filieră.
- Deși ne-am dorit foarte mult ca evenimentele noastre să fie replicate sau perpetuate și am fost deschiși/deschise să oferim sprijin, ne-am pomenit în situația să consultăm și să ajutăm aceste inițiative din cont propriu, procesele de consultare - ședințe online, telefoane, monitorizare - răpind o cantitate semnificativă de timp.
- Pentru prima dată am fost atacați de troli, care prin comentariile lor sistematice riscau să denatureze mesajele campaniei „ECOlogic, ECONomic”.
- Campaniile ale căror mesaje corespund cu cele ale guvernării riscă să fie percepute de public ca și „comenzi” de partid și în acest mod să opună rezistență informațiilor.

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 2.1:

- Una dintre lecțiile învățate este să organizăm în cadrul proiectelor noastre instruire inclusiv pe subiectul organizării evenimentelor. Acest lucru ar ușura din povara consultanței din cont propriu a echipei, pe acest subiect.
- O altă lecție învățată este să implicăm în procesele de organizare a evenimentelor reprezentanți din comunitățile locale, astfel încât să poată ulterior aplica/împărtăși experiența sa acasă.
- Și încă o lecție învățată, foarte importantă, este să creăm condiții/oportunități/contexte pentru participanții la instruire, să-și aplice/testeze cunoștințele - să nu ne limităm la lucrul în grup în cadrul instruirii, dar să organizăm activități concrete în comunitate, în care să se implice.
- O altă lecție învățată este că toate comentariile negative de pe social media care, în ansamblu, împiedică transmiterea mesajului, trebuie analizate. Dacă după verificarea profilului comentatorilor se adevărește că este troll mesajul trebuie să fie șters, iar dacă este persoană reală – i se răspunde argumentat.
- Trebuie să punem accentul pe faptul că aceste campanii sunt desfășurate de organizații de mediu, că aceste mesaje sunt promovate de ani de zile și că sunt formulate în coordonare cu experți de mediu.

Rezultat intermediar 2.2: Nivel sporit de susținere a promovării și abordării subiectelor de mediu la nivel legislativ și de instituții

Subiectele de mediu devin tot mai atractive la nivel comunitar și este un interes sporit pentru implicarea în procesul decizional. Cetățenii devin mai conștienți de situațiile potențiale de risc în domeniul protecției mediului și cer aplicarea principiilor și valorilor europene.

Monitorizarea permanentă a inițiativelor, deciziilor, problemelor din domeniul protecției mediului, a permis Asociației să fie în continuare activă în relația cu legislativul și instituțiile de profil. Capacitățile și cunoștințele obținute ca urmare a participării la diferite instruire și formări sunt aplicate în implicarea membrilor comunitari, organizațiilor partenere și lucrului cu instituțiile relevante în soluționarea problemelor de mediu și influențarea procesului de luare a deciziilor legate de acestea.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#decizii sau acțiuni pe subiecte de mediu	0	n/a	3

Rezultat Imediat 2.2.1.: Instituții publice și private (OSC-urile, afacerile, APL-urile și APC-ul) implicate în promovarea și soluționarea problemelor de mediu

Capacitățile APL-uri și reprezentanților societății civile din 7 comunități locale au sporit în ceea ce ține de aspectele de comunicare, abordare și soluționare a problemelor de mediu prin suportul AJMTEM.

- Suportul Asociației a fost orientat spre reprezentanți ai autorităților locale din 3 localități, lideri comunitari, ONG-uri locale, cărora le-am dezvoltat abilități mai bune de comunicare și implicare comunitară în rezolvarea problemelor de mediu. Astfel, în cadrul unui proiect finanțat de UE/ALDA am identificat 15 lideri locali și reprezentanți ai APL din satele Suhuluceni, Ghermănești și Coropcenii,

cu care vom lucra în 2023 pentru a le consolida cunoștințele privind interacțiunea și comunicarea cu cetățenii.

- Echipa noastră a continuat dezvoltarea capacităților organizațiilor locale. 14 organizații de mediu au finalizat în 2022 cursul de instruire în subiecte de mediu, incluzând aspecte de Comunicare, Relații Publice, implicare civică, transparență, SMM, jurnalism etc, organizate de AJMTEM. După participarea în aceste instruirii am observat o creștere a gradului de colaborare și de încredere între aceste organizații. Colaborarea s-a văzut și la Festivalul Ziua Mediului, unde aceștia s-au implicat activ.
- APL din Vorniceni și Lozova au perpetuat velo maratonul organizat în 2021 la inițiativa AJMTEM – în 2022 au organizat în total 3 maratoane din cont propriu, utilizând instrumentele de comunicare din ediția anului 2021, precum și de la instruirii.
- APL Bălți a organizat Ziua Mediului și a preluat bunele practici de organizare de la Ziua Mediului în Chișinău, primind consultanță inclusiv de la AJMTEM.
- Festivalul Au Gust (Durești/Chișinău), dedicat agriculturii și culturii, a introdus componenta de mediu în anul 2022, datorită exemplului preluat de la AJMTEM (Ziua Mediului). La eveniment au avut loc o dezbatere între reprezentanți ai APL a Chișinăului, cu Alianța pentru Biciclete și publicul larg, precum și discuții a publicului pe subiecte de mediu cu Eco Digital (gestionarea deșeurilor) și AJMTEM (pe diverse teme). Mai mult, festivalul a urmat recomandările AJMTEM în procesele de promovare și comunicare a evenimentului.
- AJMTEM a continuat parteneriatul cu „Plantăm fapte bune în Moldova”, unde la Bălăbănești, Criuleni, a fost sădită și Alea Cititorilor Ecopresa. De asemenea, am continuat și în 2022 să sprijinim informațional proiectul „Plantăm fapte bune în Moldova”.
- Cu suportul AJMTEM, târgurile Ecovisio, Iarmareco, evenimentele desfășurate de mai multe organizații de mediu în anul 2022 au avut o capacitate de promovare și informare mai intensă.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#Instituții publice și private (OSC-urile, afacerile, APL-urile și APC-ul) cu capacități dezvoltate în domeniul protecției mediului	0	n/a	15 organizații din societatea civilă

Rezultat Imediat 2.2.2.: Nivel sporit de dezvoltare și aplicare a cadrului legislativ și strategic la nivel național și local

Asociația s-a remarcat nu doar prin activitățile de informare, dar și de advocacy în protecția mediului, fiind o organizație activă în comunitatea de mediu, care monitorizează modificările la cadrul legislativ și ia atitudine. AJMTEM este un membru activ al Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic (Grupul de Lucru nr.3 – Mediu, Schimbările climatice și securitatea energetică). De asemenea, Asociația face parte din Consiliul Național al ONG-urilor de Mediu și al Consiliului Național al ONG-urilor din Republica Moldova, ediția a XI-a și participă ca membru din partea societății civile la ședințele Consiliului național pentru drepturile omului de pe lângă Guvernul Republicii Moldova. De asemenea, directoarea executivă AJMTEM a fost membră a Consiliului de Administrare al Fondului Ecologic Național.

- Asociația a fost una dintre organizațiile cheie ale campaniei de advocacy privitor la modificarea Legii Deșeurilor, care prevedea excluderea interzicerii arderii anvelopelor uzate. Urmare a campaniei, care

a inclus discuții la Parlament, Declarație, materiale de presă), în Parlament a fost aprobată Legea calității aerului atmosferic, așa cum a fost solicitarea societății civile. De asemenea, au fost efectuate consultări repetate, atât cu membrii societății civile, cât și cu cetățenii din Rezina, care s-au pronunțat împotriva modificărilor legislative.

- Asociația a fost una dintre organizațiile lider și în cazul inițiativei legislative a deputatului Vladimir Bolea legate navigația pe Nistru și Prut. Am redactat, semnat și promovat o Declarație care a fost transmisă în Parlament, la Guvern și Președinție, dar și am prezentat poziția societății civile de mediu la conferința de presă cu genericul: „[Hoție de nisip și prundiș din râuri sub paravanul navigației](#)”. În declarație se menționează că acest proiect de lege nu poate fi îmbunătățit prin căutarea de compromisuri, ci trebuie respins. Și aceasta pentru că documentul „se bazează inițial pe presupuneri false cu privire la posibilitatea dezvoltării navigației cu drepturi depline pe Nistru și Prut în condițiile hidrologice actuale”. Ca rezultat, proiectul nu a mai fost înaintat spre aprobare în lectura a doua în Parlament.
- Asociația a semnat și promovat [Declarația privitor la cercetarea cazului atacului unui grup de braconieri](#) asupra a patru angajați ai Inspectoratului de Protecție a Mediului, în noaptea de miercuri spre joi, 7-8 septembrie 2022, în comuna Ghidighici. Prin declarație se solicită organelor de protecție să ancheteze cu multă seriozitate acest caz de o gravitate excepțională, să se respecte și să se pună în aplicare prevederea privind echiparea corespunzătoare a inspectorilor de mediu care ies în raiduri, cu mijloace de apărare și de inspectare, în special pe timp de noapte etc.

AJMTEM se poziționează ca și organizație activă în advocacy pe subiecte legate de activitatea mass-media, fiind parte a Declarațiilor care cer respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale jurnaliștilor. În 2022, Asociația a semnat 7 declarații media privitor la respectarea dreptului la informare, accesul la informație etc.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#de petiții înaintate sau susținute de AJMTEM	0	n/a	3 declarations of the civil society representatives supported and advocated for environmental protection 7 declaration related to freedom of media

Provocări în atingerea Rezultatului 2.2:

- *Rezistența din partea Parlamentului față de opiniile diferite ale reprezentanților societății civile de mediu.*
- *Comunicarea și, respectiv, solidaritatea în cadrul comunității de mediu încă sunt superficiale.*

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 2.2:

- *Necesitatea de expertiză pe subiecte de mediu, pentru a avea argumente solide și incontestabile în fața inițiativelor cu potențial negativ pentru mediu.*
- *Este necesară consolidarea comunității de mediu, dar și consolidarea dialogului comunității cu autoritățile responsabile de mediu de la toate nivelurile.*

Rezultat final 3: Organizație cu un nivel de eficiență, profesionalism și durabilitate sporită, recunoscută pentru calitatea expertizei în domeniul mediului la nivel național

- AJMTEM aplică în activitatea sa principiile de bună guvernare, asigură transparența organizațională prin intermediul propriului site web, echipa are un mediu conformabil de muncă, utilizând echipamente moderne.
- Echipa AJMTEM este deschisă pentru noi realizări, identifică și aplică modalități inovative de prezentare de conținut, produse. Activitatea organizației este vizibilă și apreciată de partenerii din societatea civilă, mediul de afaceri, donatori.
- Echipa se află într-un proces continuu de dezvoltare profesională - participă activ în instruirii, studiază intens domeniile de mediu - pentru o performanță și nivel de expertiză de înaltă calitate.

Progresul către rezultatul final 3

Rezultat intermediar 3.1: AJMTEM are un nivel sporit de competențe și capacități profesionale și organizaționale

Consolidarea capacităților echipei, care activează într-un mediu sigur și confortabil, utilizând echipament modern, au contribuit la crearea unui climat intern favorabil și o vizibilitate pozitivă în mediul extern.

- Oficiul în care activează echipa a fost supus unor lucrări de reparație curentă și de eficientizare energetică (înlăturarea punților termice, a mușgaiului din colțuri, schimbarea becurilor pe LED, schimbarea caloriferelor etc.), ceea ce a dat rezultate în îmbunătățirea mediului de lucru. O necesitate acută este și crearea condițiilor la blocul sanitar (WC) și securizarea intrării principale, lucrări preconizate în 2023.
- Am desfășurat evenimente de consolidare a echipei, inclusiv două team building-uri.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#parteneriate strategice	2	14	20

Rezultat Imediat 3.1.1.: Nivel sporit al capacității și competențelor personalului pe subiecte cheie

Echipa AJMTEM a continuat să își dezvolte capacitățile organizaționale, continuând și îmbunătățind procesele începute în 2021, consolidând capacitățile echipei prin instruirii pe subiecte de necesitate – de dezvoltare organizațională și tematice, team-building-uri, discuții de grup.

În 2022 AJMTEM a angajat part-time un jurist, aceasta fiind pentru prima dată în istoria organizației. Cu ajutorul juristului, am perfecționat contractele angajaților și colaboratorilor, contractele de prestări servicii. De asemenea, pentru prima dată am beneficiat, datorită sprijinului Suediei, de serviciile unei companii IT pentru setarea și funcționarea sistemului de lucru pe bază de Microsoft 365, care nu a fost utilizat anterior până acum. De asemenea, am colaborat cu designeri pentru realizarea calitativă vizuală a produselor și evenimentelor.

Staful AJMTEM în 2022:

- 1 director executiv
- 1 director dezvoltare
- 1 asistent proiecte
- 2 voluntari activități
- 1 jurist

Am constatat că avem nevoie de ajutor la corectura textelor care apar pe Ecopresa, astfel că pentru prima dată am început colaborarea cu o corectoare.

Ecopresa s-a extins ca echipa și a continuat să funcționeze ca o redacție activă cu 5 persoane angajate și colaboratori:

- 1 redactoră,
- 3 reportere,
- 1 videografă
- 1 corectoare și
- 5 colaboratori
- 2 stagiaři.

Urmare a consolidării echipei, participarea la evenimente de profesionalizare, a crescut calitatea și cantitatea de materiale multimedia realizare, inclusiv anchete jurnalistice.

Pentru dezvoltarea capacităților profesionale, echipa a participat la o serie de sesiuni de formare, training-uri, atât de subiecte de mediu, cât și de management, guvernanță, dar și de prevenire a arderii profesionale etc. Participarea la mese rotunde și ateliere tematice au contribuit la aprofundarea cunoștințelor membrilor echipei (atât reporteri, cât și asistent de proiect, director dezvoltare) pe subiecte de mediu - managementul deșeurilor solide, apele uzate, canalizarea și epurarea, reciclarea, eficiența energetică, monitorizarea proiectelor investiționale din fonduri europene.

Un sprijin aparte a fost acordat pentru dezvoltarea capacităților echipei prin seria de sesiuni de instruire organizate de Suedia, care au continuat în 2022. Echipa AJMTEM, inclusiv membri ai board-ului, a beneficiat de aceste instruirii și a participat activ la programele de formare privind dezvoltarea instituțională.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#angajați	1	7	9

Rezultat Imediat 3.1.2.: AJMTEM, capacitate la nivel operațional și tehnologic, inclusiv echipamente adecvate și funcționale și infrastructură IT, care sprijină programele și operațiunile organizației.

În 2022 am completat echiparea tehnică necesară pentru operațiunile zilnice, procesul de stocare securizată a informației, echipamentul pentru activitatea redacțională și de instruire a studenților.

Pentru buna activitate a Asociației și redacției Ecopresa, în 2022, au fost achiziționat echipament performant, care este utilizat pentru crearea de produse calitative:

- ✓ Set de lucru foto/video: 3 Aparare foto/video Canon, cu 2 obiective, 1 set lumini pentru foto/video și 1 stabilizator video, 1 lavalieră
- ✓ Set de lucru birou: 2 Apple Mac Mini pentru editare video, 2 imprimante (alb-negru și color), 8 laptopuri, 4 monitoare,
- ✓ Set de lucru documentare: 4 telefoane mobile, căști,
- ✓ Set de lucru evenimente: 1 proiector, 2 boxe audio portabile

La acestea se adaugă accesorii precum mouse, card de stocare video.

De asemenea, au fost donate spre folosință la Cursul de Jurnalism de Mediu de la USM următoarele echipamente procurate cu sprijinul Suedia:

- ✓ 1 laptop Dell
- ✓ 1 proiector ACER
- ✓ 1 mouse.

În 2022 am renunțat la folosirea sistemului de teleconferințe de tip zoom, utilizând posibilitățile gratuite nelimitate oferite de Microsoft 365. Pentru transfer de materiale video și foto, am utilizat modulul box.org, dar pentru că pentru termen lung nu este sustenabil din punct de vedere financiar am decis să migram stocarea pe share point, unde avem gratuit spațiu oferit de Microsoft.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
Adequate and functional equipment and IT infrastructure is in place, supporting AJMTEM programmes and operations	2	16	4 seturi de echipament (23 piese).

Provocări în atingerea Rezultatului 3.1:

- Aplicarea noilor sisteme de operare utilizate, pentru a asigura colaborarea între angajați;
- securitatea datelor în lucrul la distanță;
- Costurile mari pentru echipamentul necesar pentru activitatea de birou și editorială;
- Cu cât mai mare este echipa, cu atât este mai dificilă coordonarea activităților și relațiilor din oficiu.

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 3.1:

- Bugetarea corectă, luând în calcul devierile pozitive substanțiale de preț;
- Repartizarea corectă și echilibrată a sarcinilor, pentru a evita supra extenuarea și arderea profesională;
- Întâlnirile informale ale echipei, dezvoltă și mențin o atmosferă de lucru plăcută și spiritul de echipă. Sunt binevenite team building-urile.

Rezultat intermediar 3.2: AJMTEM este organizație sustenabilă din punct de vedere financiar

Rezultat Imediat 3.2.1.: AJMTEM are surse de finanțare diversificate

Dezvoltarea capacităților echipei AJMTEM ne-a adus rezultate și în capacitatea de atragere a fondurilor. Doar că, din păcate, războiul și criza refugiaților (început în februarie 2022), ulterior criza energetică a orientat atenția finanțatorilor spre aceste mari provocări și au fost extrem de puține apeluri de proiecte pe domenii de protecția mediului sau implicare comunitară, acces la informație etc., relevante AJMTEM.

Anul 2022 a venit, însă, cu oportunități de cofinanțare pe subiectul crizei energetice, dat fiind că echipa AJMTEM a stat la baza campaniei de comunicare pe subiectul crizei lemnului și a reușit să atenueze impactul lipsei de comunicare la nivel instituțional, în special la Ministerul Mediului.

Astfel, Asociația a aplicat și a câștigat două proiecte finanțate de Konrad Adenauer Stiftung și People in Need pe subiectul campaniei de informare, comunicare și advocacy.

De asemenea, Asociația a finalizat în 2022 un proiect susținut de GEF SGP Moldova, prin care am asigurat contribuție la Festivalul Ziua Mediului, dar și consolidarea capacităților de comunicare în rândul comunității de mediu.

Am finalizat cu succes proiectul „Spre o școală mai verde durabilă și eficientă” – cunoscut și cu numele de Școala Verde, finanțat de Guvernul Germaniei și realizat de Alianța pentru Eficiența Energetică și Regenerabile, în parteneriat cu Agenția de Eficiența Energetică și Asociația Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic. În cadrul proiectului reușind să atingem rezultate impresionante, valorificând cu un buget comun de 69.012,94 EUR, dintre care 62.145,30 EUR din partea GIZ.

Au continuat parteneriatele intense cu organizațiile neguvernamentale, am semnat acorduri de parteneriat cu agenți economici (în cadrul Zilei Mediului). În cadrul mecanismului de diseminare procentuală suma direcțională pentru susținerea activității AJMTEM a crescut dublu față de 2021.

Sfârșitul de an a venit cu un rezultat pe direcția consolidării capacităților de comunicare și implicare a cetățenilor de către APL, Asociația primind un grant de 20 000,00 EUR de la Uniunea Europeană, prin intermediul ALDA, pentru lucru cu trei comunități din Telenești (în 2023).

Cu siguranță, munca bine realizată și determinarea, devotamentul, dedicare cu care muncim la Asociație este vizibil în mediul extern și acesta contribuie și la atragerea de fonduri.

În anul 2022, sursele de finanțare ale AJMTEM au fost:

1. Suportul SIDA (183 549 euro)
2. Trei proiecte finanțate de KAS, PIN și GEF (93 966 euro)
3. Contracte în cadrul Festivalului Ziua Mediului (5 682,00 euro)
4. Prestări servicii (8 898,40 euro)
5. Diseminarea procentuală - 2% din impozitul pe venit (147,60 euro)

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
Annual income	31.500 eur	700.000 eur	292.242 eur

Provocări în atingerea Rezultatului 3.2:

- Criza războiului și criza energetică au limitat oferta de granturi;
- Pregătirea unui portofoliu de idei pentru proiecte, reieșind din planificarea strategică AJMTEM și înaintarea conceptelor direct la finanțatori, neașteptând apelurile de proiecte.

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 3.2:

- Rezervarea de timp pentru întâlniri și discuții cu persoane cheie din diferite organizații finanțatoare, prezentarea portofoliului de activități ale Asociației, identificarea de posibilități de cooperare pe termen lung;
- Inițierea de rubrici/campanii sponsorizate și plasarea lor pe platforma Ecopresa;
- Este nevoie de o campanie mai dinamică legată de acumularea de surse prin diseminarea procentuală – 2%;
- Unele activități ale AJMTEM pot fi susținute prin campanii de crowdfunding.

Rezultat intermediar 3.3: AJMTEM este o organizație care asigură aplicarea principiilor de bună guvernare

Asociația aplică în totalitate documentele strategice și de politici elaborate și vine cu îmbunătățiri rezultate din procesul de muncă.

Am lucrat cu echipa la aplicarea principiile de bază din Strategia de Comunicare (aprobată de board în 2023), dar am constatat că încă este nevoie de ajustarea acesteia, lucru pe care îl vom face în 2023. Respectarea Brand book-ului creat în 2021 ne-a adus vizibilitate și impact în urma activităților AJMTEM și Ecopresa.

În 2022 echipa a identificat mai multe posibilități de asigurare a sustenabilității financiare, inclusiv ideea unei tabere de vară pentru tineri (contra cost), care să învețe principiile de mediu și de comunicare pe subiecte de protecție a mediului.

De asemenea, au fost realizate primele produse puse la dispoziția publicului cu plată, chiar dacă simbolică (maiou și torbiță cu desenele Albinei Kolesnicenco (donație pentru EcoMisto) și bilete la concertul caritabil (#stejăreii). Acestea, dar și alte modalități de acumulare de fonduri sunt introduse în draftul Strategiei de dezvoltare financiară a organizației (spre finalizare în 2023).

Pentru aplicarea principiilor de transparență (rapoarte, documente, publicații) și comunicare organizațională, am creat și site-ul organizațional, www.ajmte.md, anterior datele despre activitatea Asociației fiind disponibile pe Ecopresa, dar dificil de identificat.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
# of documents developed and adopted	0	3	1
#of platfrom for organizational transpancy	0	-	1 www.ajmte.md

Rezultat Imediat 3.3.1.: Politici și regulamente interne dezvoltate, incluzând perspectivele transversale

Pentru a asigura o funcționalitate și structură mai eficientă la nivel organizațional, AJMTEM a continuat în 2022 să aplice prevederile politicilor și regulamentelor dezvoltate în 2020, dar a pus accent și pe reformularea RAF-ului.

În 2022 am continuat să aplicăm prevederile documentelor strategice, dar și am lucrat la îmbunătățirea reformularea obiectivelor din RAF, pentru a înlătura lacunele depistate în procesul nemijlocit de implementare și alinierea între documente și activități. Astfel în 2022 AJMTEM a adaptat RAF-ul la necesitățile curente organizaționale.

Ne-a dat rezultate și delimitarea clară a responsabilităților, echipelor și canalelor de comunicare AJMTEM și Ecopresa. Am evitat suprapunerea de activități și ne-a fost mai clar să înțelegem pe ce aspecte este nevoie de consolidare a echipei (de ex.: management proiecte, SMM).

Astfel, AJMTEM își continuă activitatea de organizație de mediu care activează pe diverse filiere, precum dezvoltarea jurnalismului de mediu, sprijinul organizațiilor de mediu în procesele de informare și promovare, organizarea evenimentelor/activităților de informare publică, implicarea cetățenilor în acțiuni de mediu, iar Ecopresa este organul de presă al AJMTEM, o platformă specializată pe producerea materialelor mass-media pentru publicul larg.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
#Strategia de comunicare	-	Implemented and functional	Aproved

#Strategia de fundraising	-	Implemented and functional	First draft

Rezultat Imediat 3.3.2.: Structura de bună guvernare consolidată

Structurile organizaționale AJMTEM asigură prin activitatea sa aplicarea principiilor de bună guvernare, colaborarea dintre și în cadrul adunării generale, consiliului de administrare și directorului executiv devenind din ce în ce mai consolidată:

- Adunarea Generală a adunat majoritatea membrilor, care s-au implicat în activitatea organizației;
- A fost aleasă o nouă componență a Consiliului de Administrare. Ședințele au loc în special online;
- Consiliul de administrare este consultat online și telefonic în continuitate, între ședințe, pe subiecte ce legate de implementarea proiectelor, declarațiile și campaniile AJMTEM, lucru care a făcut ca relația cu acesta să fie una dinamică și continuă;
- Membrii Consiliului participă la activitățile Asociației.

Performance indicators	Baseline (2020)	Target 2023	Achieved in 2022
# of board meetings	0	4	3

Provocări în atingerea Rezultatului 3.3:

Alinierea Raf-ului la prevederile Strategiei de Dezvoltare și, în special la Teoria Schimbării și activitățile nemijlocite ale AJMTEM a fost un proces meticulos, de lungă durată. Mai ales din considerentul suprapunerii multor activități, a fost dificil de finalizat armonizarea documentului și aprobarea în structura nouă.

Lecții învățate pe parcursul atingerii Rezultatului 3.3:

- Importanța unificării documentelor strategice de lucru (Strategie, Plan de Acțiuni, RAF, Buget);
- Necesitatea aplicării unui sistem intern de evaluare și monitorizare.

Operarea în condiții de război, criză energetică și post-criză Covid

Activitatea AJMTEM în cadrul programului de core-suport din partea Ambasadei Suedia este desfășurată în condiții de crize interminabile. Inițial, în 2020 și 2021 a fost criza de COVID, care ne-a forțat să ajustăm o serie de mecanisme și proceduri de lucru, dar și ne-a întârziat mai multe procese. Mai mult, în urma acestor crize, au crescut semnificativ și prețurile pe piață, afectând în acest mod capacitatea de a achita salarii competitive și servicii pe măsură, precum și de procurări.

În 2022 a trebuit să facem față situației de război în vecinătate (Ucraina). La debutul acestuia, când subiectele de mediu au pierdut în mod critic din audiență, activitatea AJMTEM a fost practic paralizată. Acest lucru s-a întâmplat și din cauza riscului ca armata rusă să intre pe teritoriul RM.

În contextul dat, echipa a avut nevoie să ia un răgaz pentru regândirea activității și adaptării la noua realitate – am lăsat pe lista de așteptare la o bună parte din materialele și activitățile planificate și am început să producem informații care au tangență cu războiul (daunele de mediu, riscurile legate de centralele nucleare, buncărele Chișinăului, punctele de colectare a ajutoarelor pentru refugiați etc.). Deși suntem specializați pe

mediu, suntem o asociație cu atitudine civică și a trebuit inclusiv să adoptăm o atitudine față de război și să deviem uneori de la acțiuni/subiecte strict legate de mediu. Totodată, deși în acea perioadă au apărut granturi disponibile pentru organizații care pot oferi un suport refugiaților din Ucraina, oferta noastră n-a fost acceptată (fiind dezavantajați de spectrul îngust al organizației). În astfel de condiții de incertitudine și utilitate redusă AJMTEM a funcționat cel puțin o lună.

După asigurarea că armata rusă deocamdată RM nu poate intra pe teritoriul RM și o oarecare stabilizare la nivel social, și AJMTEM a început să-și revină la ritmul ei, făcând însă anumite modificări în activitățile și subiectele planificate. În primul rând, devenise evident faptul că RM urmează să se confrunte cu criza energetică, fiind dependentă de resursele rusești. De aceea, o bună parte din activitatea anului 2022 a fost dedicată anume subiectului crizei energetice – pe acest subiect s-a pus accentul la Festivalul Ziua Mediului, a fost creată campania ECOlogic, ECONomic (cu suportul Suediei) etc. Inclusiv, pentru prima oară Ecopresa a abordat subiectul aprovizionării cu lemnele de foc și a ghidat în acest sens populația, pentru a reduce din efectele panicii și respectiv, cererea crescută de tăiere a copacilor pentru lemn de foc. Menționăm că ambasada Suediei a stat și la baza creării campaniei ECOlogic, ECONomic – în urma unei ședințe organizate de ambasadă cu organizații de mediu, pe subiectul pădurilor.

Deși am reușit să facem față crizei și să ne adaptăm rapid situației create de război, deși am reușit în acest an să venim cu o contribuție semnificativă în atenuarea impactului crizei energetice în societate, regretăm profund că anul 2021 a umbrit subiecte de o importanță majoră precum calitatea apei, gestionarea deșeurilor, biodiversitatea, calitatea aerului etc., situație pe care vrem s-o recuperăm cât mai curând.

Riscuri și strategii de prevenire și atenuare a acestora

La principalele riscuri menționate în Planul Strategic pentru 2021-2024 - riscuri externe legate de lipsa voinței politice, la situația incertă legată de economică locală, lipsa interesului față de mediu -, ne-am pomenit în 2022 și cu riscul de război, criza refugiaților, seceta prelungită, criza energetică. AJMTEM a explorat strategii specifice de atenuare prezentate în matricea de risc de mai jos.

Războiul în Ucraina și criza refugiaților, apoi criza energetică au fost riscuri majore noi care au afectat activitatea, alături de riscul de escaladare a instabilității în regiune. În activitatea internă aceste riscuri externe au dus la indisponibilitatea fondurilor, dar fiind, că finanțatorii s-au orientat către susținerea depășirii diverselor crize și nu au acordat fonduri pentru informarea și conștientizarea de mediu. Fără sprijinul Suediei, organizația ar fi ajuns la limita capacităților de operare, în aceste condiții extrem de limitante. Și în munca jurnalistică de mediu s-au menținut riscurile de acces dificil la informații de mediu. Totodată, aplicarea unor metode de prevenire și atenuare au adus rezultate și au încurajat jurnaliștii să fie activi pe subiectele de mediu.

Tabel privind riscurile și strategiile de prevenire/ atenuare:

Risc	Grad de impact (minor/ moderat/ major)	Nivel de probabilitate (foarte probabil/ probabil/ puțin probabil)	Strategie de prevenire/ ameliorare în 2022
Război prelungit în Ucraina	Major	Foarte probabil	Adaptare tematică, focusată pe impactul de mediu al războiului, instruiri pe tema conflictului și muncii jurnalisticului în condiții de război

Criza refugiaților	Major	Foarte probabil	Implicarea echipei în acțiuni de sprijin a refugiaților – programul Moldova pentru Pace. Identificare de fonduri, dezvoltarea de acțiuni în sprijinul celor afectați de război
Criza energetică/a lemnului	Major	Foarte probabil	Dezvoltarea și aplicarea unei campanii de informare, conștientizare și advocacy
Criza pandemică prelungită	Mare	Foarte probabil	Ședințe online, îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, pentru lucrul eficient de la distanță, instruirii la distanță, revenirea treptată la evenimente offline, realizarea evenimentelor de tip hybrid.
Lipsa jurnaliștilor calificați în domeniul mediului	Redus	Probabil	AJMTEM a organizat cursuri și instruirii pentru creșterea competențelor jurnaliștilor pe subiecte de mediu.
Accesul dificil la surse și informații să descurajeze jurnaliștii față de subiectele de mediu	Major	Probabil	AJMTEM a venit cu strategia întâlnirilor informale pe subiecte de interes public, facilitarea accesului direct al jurnaliștilor la autoritățile de mediu, finalizarea baze de date cu experți, ghidarea jurnaliștilor spre experți de mediu, punem la dispoziție studii din domeniu.
Lipsa surselor de diversificare a fondurilor	Major	Probabil	Dezvoltarea capitolului de prestări servicii, parteneriate strategice cu sectorul de afaceri, dezvoltarea treptată a mai multor mecanisme de finanțare sustenabilă.

Lecții învățate și pași următori

Din lecțiile învățate, pentru următorul an ne vom concentra pe următoarele direcții, și nu doar:

- Comunicarea directă cu colegii din presă, facilitarea accesului la surse și experți, inclusiv de nivel internațional;
- Organizarea cu caracter sistematic a întâlnirilor cu presa, inclusiv, de lungă durată (team building-uri, media camp-uri, întâlniri informale etc), pentru „fidelizarea” acestora în raport cu subiectele de presă și AJMTEM;
- Continuarea programului de Jurnalism de Mediu pentru studenți, extinderea cu noi module, stagii etc.
- Regândirea modului de realizare a conținutului, pentru impact sporit, aplicarea principiului calității în defavoarea cantității materialelor;
- Consolidarea capacităților de expertiză pe subiecte de mediu, pentru a avea argumente solide și incontestabile în fața inițiativelor cu potențial negativ pentru mediu;

- Contribuție la consolidarea comunității de mediu, dar și la consolidarea dialogului comunității cu autoritățile responsabile de mediu de la toate nivelurile;
- Acordarea de creșteri salariale, reieșind din rata medie a inflației, repartizarea corectă și echilibrată a sarcinilor, pentru a evita supra extenuarea și arderea profesională;
- Continuarea activităților de îmbunătățire a condițiilor de muncă, consolidarea cunoștințelor echipei- managementul proiectelor, managementul timpului, organizarea eficientă a procesului de muncă, aprofundarea cunoștințelor de limba engleză, completare a bazei tehnico-materiale;
- Diversificarea surselor de venit, inclusiv prin întâlniri și discuții cu persoane cheie din diferite organizații finanțatoare, prezentarea portofoliului de activități ale Asociației, identificarea de posibilități de cooperare pe termen lung, inițierea unor campanii de crowdfunding;
- Analiza implementării documentelor strategice de lucru (Strategie, Plan de Acțiuni, RAF, Buget), aplicarea unui sistem intern de evaluare și monitorizare.
- Identificarea posibilităților pentru continuarea programului de core-suport, pentru asigurarea continuității rezultatelor obținute pe termen lung.